

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 6Co/136/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5113210256
Dátum vydania rozhodnutia: 15. 06. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Yvetta Dzugasová
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2016:5113210256.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Yvetty Dzugasovej a členov senátu JUDr. Jany Urbanovej a JUDr. Adriany Gallovej, v právnej veci navrhovateľky: N. A., rod. A., nar. XX.XX.XXXX, bytom L. L. XXXX/X, Q., zastúpená spoločnosťou Advokátska kancelária Andrea Havelková, s.r.o., so sídlom Daniela Dlabača 2748/28, Žilina, IČO: 36 854 956 a spoločnosťou Advokátska kancelária JUDr. Danica Birošová, s.r.o., so sídlom Piaristická 4/276, Trenčín, IČO: 36 837 857, proti odporcovi: R. A., nar. XX.XX.XXXX, bytom D. XXX/XX, XXX XX D. X, Česká republika, zastúpený JUDr. Sabínou Hodoňovou, advokátkou so sídlom G. U. XX, Q., o určenie manželského výživného, o odvolaní navrhovateľky a odporcu proti rozsudku Okresného súdu Žilina č. k. 4C/105/2013-273 zo dňa 13. marca 2015, takto

rozhodol:

Rozsudok Okresného súdu Žilina č.k. 4C/105/2013-273 zo dňa 13. marca 2015 vo výroku, ktorým súd uložil odporcovi povinnosť zaplatiť navrhovateľke sumu 6.000,00 Eur titulom manželského výživného za obdobie od 02.04.2013 do 01.04.2014 do troch dní od právoplatnosti rozsudku, potvrdzuje.

Rozsudok okresného súdu vo výroku o trovách konania mení tak, že odporca je povinný zaplatiť navrhovateľke trovy konania na účet právneho zástupcu navrhovateľky Advokátska kancelária Andrea Havelková, s.r.o., so sídlom Daniela Dlabača 2748/28, Žilina, vo výške 3.975,46 Eur do troch dní od právoplatnosti rozsudku.

Odporca je povinný nahradiť navrhovateľke trovy odvolacieho konania, ktoré predstavujú trovy právneho zastúpenia, vo výške 263,26 Eur na účet právneho zástupcu navrhovateľky Advokátska kancelária Andrea Havelková, s.r.o., so sídlom Daniela Dlabača 2748/28, Žilina, do troch dní od právoplatnosti rozsudku.

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom okresný súd uložil odporcovi podľa § 71 ods. 1 a § 75 ods. 1 Zákona o rodine povinnosť zaplatiť navrhovateľke sumu 6.000,00 Eur titulom manželského výživného za obdobie od 02.04.2013 do 01.04.2014, do troch dní od právoplatnosti rozsudku. Zároveň odporcovi uložil povinnosť zaplatiť navrhovateľke trovy konania na účet právneho zástupcu navrhovateľky vo výške 5.003,69 Eur, do troch dní od právoplatnosti rozsudku podľa § 142 ods. 1 O.s.p.

2. V dôvodoch svojho rozhodnutia uviedol, že navrhovateľka sa návrhom, doručeným súdu dňa 02.04.2013, domáhala, aby súd zaviazal odporcu prispievať na jej výživu titulom manželského výživného sumou 500,00 Eur mesačne odo dňa podania návrhu na začatie konania. V návrhu uviedla, že manželstvo právne trvá, z manželstva pochádzajú 2 maloleté detí: L., nar. XX.XX.XXXX. a E., nar. XX.XX.XXXX. Manželia nežijú v spoločnej domácnosti, odporca býva a podniká v D. ako zubný technik. Navrhovateľka do 31.01.2013 bola spolupracujúcou osobou v jeho prevádzke, dohodli sa však na

zrušení jej pozície a od 01.03.2013 je nezamestnaná a zaradená ako uchádzačka o zamestnanie na Úrade práce, sociálnych vecí a rodiny v Žiline. Spolu s maloletými deťmi žije navrhovateľka v byte u svojich rodičov, ktorým prispieva na vedenie domácnosti. Navštevuje externé štúdium v študijnom odbore právo na Bratislavskej vysokej škole práva, Fakulta práva, od akademického roku 2010/2011 a ročné školné na uvedené štúdium predstavuje 2.200,00 Eur.

3. Na základe rozsiahleho dokazovania okresný súd návrhu navrhovateľky na určenie manželského výživného vyhovel, a to za obdobie od 02.04.2013 do 01.04.2014, ktoré obdobie je rozhodným pre posudzovanie uplatneného nároku vzhľadom na tú skutočnosť, že dňa 02.04.2014 nadobudol právoplatnosť rozsudok, ktorým bolo manželstvo účastníkov rozvedené a ktorá skutočnosť nebola medzi účastníkmi sporná. Súd pri stanovení rozsahu vyživovacej povinnosti predovšetkým skúmal hmotnú a kultúrnu úroveň oboch manželov, pričom stanovil vyživovaciu povinnosť tak, aby táto bola u oboch manželov rovnaká. Navrhovateľka v čase začatia konania nemala žiaden príjem a výdavky hradila len z finančných prostriedkov poskytovaných od jej rodičov. V evidencii nezamestnaných bola vedená do 01.09.2013, následne sa zamestnala na skrátenej pracovnej úvazok a dosahovala príjem 350,00 Eur mesačne v čistom, z podnikania vo finančníctve má príjem 150,00 Eur mesačne. Z vykonaného dokazovania vyplynulo, že odporca si voči navrhovateľke v čase trvania manželstva neplnil vyživovaciu povinnosť. Z potvrdení spoločnosti LabRemiš, s.r.o., zubní laboračný, Konevova 9, 130 00 Praha 3, zo dňa 31. mája 2013 súd zistil, že ku dňu 31. mája 2013 predstavoval priemerný čistý mesačný príjem odporcu ako zamestnanca spoločnosti 15.495,00 Kč a v období od 01.01.2014 do 31.03.2014 15.304,00 Kč. Podľa vyjadrenia samotného odporcu na pojednávaní má odporca príjem 20.000,00 Kč mesačne. Súd mal v konaní preukázané, že odporca sa bez dôležitého dôvodu vzdal výhodnejšieho zárobku, majetkového prospechu tým svojím konaním, že požiadal dňa 03.04.2013 o zrušenie registrácie neštátneho zdravotníckeho zariadenia ambulantnej starostlivosti, odbor zdravotnej starostlivosti: zubný technik, na adrese Konevova 620/9, 130 00 Praha 3, ktorého bol ako fyzická osoba prevádzkovateľom, o ktorej žiadosti bolo rozhodnuté Rozhodnutím Magistrátu hlavného mesta Prahy sp.zn.: S-MHMP/230146/13/ZDR zo dňa 05.04.2013. V poskytovaní činností, ktoré dovtedy vykonával odporca ako prevádzkovateľ neštátneho zdravotníckeho zariadenia, pokračovala na tej istej adrese obchodná spoločnosť LabRemiš, s.r.o., ktorej spoločníčkou a konateľkou je matka odporcu. Odporca sa stal následne od 01.05.2013 zamestnancom tejto spoločnosti. Odporca ako dôvod zrušenia registrácie neštátneho zdravotníckeho zariadenia uviedol ukončenie poskytovania zdravotnej starostlivosti. Tento dôvod sa v konaní ukázal ako nepravdivý, pretože odporca v poskytovaní tej istej zdravotníckej starostlivosti, ktorú poskytoval ako prevádzkovateľ neštátneho zdravotníckeho zariadenia pred zrušením registrácie tohto zdravotníckeho zariadenia na základe rozhodnutia vydaného dňa 05.04.2013 Magistrátom hlavného mesta Prahy pokračoval, ale už ako zamestnanec obchodnej spoločnosti LabRemiš, s.r.o., a to s tvrdým čistým príjmom 15.000,00 až 20.000,00 Kč. Pokiaľ odporca na odôvodnenie tohto postupu tvrdil, že bol nútený previesť firmu na svoju matku z dôvodu svojho psychického zrušenia pre udalosti, ku ktorým došlo v ich rodine, teda odchod navrhovateľky s maloletými deťmi z trvalého bydliska v D., následkom ktorých udalostí nebol schopný prirodzene komunikovať, začal rozpredávať firemný majetok, ktoré konanie odporcu zastavila jeho matka, aby zachránila firmu, klientelu, súd tieto tvrdenia odporcu preukázané nemal, pričom súd poukazuje, že odporca ich uvádzal v konaní až následne a v prvom svojom písomnom vyjadrení k návrhu na začatie konania týmto spôsobom neargumentoval. Odporca na preukázanie týchto tvrdení predložil listinný dôkaz - znalecký posudok č. 11/2013 vyhotovený psychologičkou Mgr. Emíliou Kollárovou na základe objednávky odporcu, avšak tento dôkaz práve potvrdil, že odporca, pokiaľ mal aj prechodne depresívne stavy a prežíval stres po odchode navrhovateľky zo spoločnej domácnosti, sa po krátkom čase s touto situáciou vyrovnal a zaujal k nej racionálny postoj. Schopnosť odporcu situáciu zvládnuť konštatovala aj psychologička, ktorá charakterizovala osobnosť odporcu ako pokojnú, vyrovnanú, s vysokou dávkou tolerancie voči užšiemu a širšiemu sociálnemu prostrediu, cieľavedomú, osobnosť so silnou vôľou, samostatnú, zrelú, ohľaduplnú, ale aj úspešnú, rozumnú, s vybudovanou rodičovskou silou. Okrem toho mal súd preukázané, že odstahovanie sa navrhovateľky zo spoločnej domácnosti dňa 04.02.2013 nemohlo byť pre odporcu prekvapivé a nečakané, keďže z vyjadrenia navrhovateľky (ktoré odporca nerozporoval) na pojednávaní vyplynulo, že už v roku 2012 v auguste po vzájomnej dohode s odporcom, odporca presťahoval navrhovateľku s deťmi do Q., kde začal maloletý syn účastníkov navštevovať školu, potom sa však vrátili späť do D., lebo odporca odmietol chodiť za rodinou do Q. a navrhovateľka chcela zachrániť manželstvo. Tam sa rozpory medzi manželmi vyhrotili, následkom čoho navrhovateľka opustila dňa 04.02.2013 spoločnú domácnosť, ktorú skutočnosť odporca označil ako spúšťač svojho psychického zrušenia, čo však súd nemal v konaní preukázané, keďže konflikty medzi manželmi boli dlhodobé a vedúce k rozvratu

manželstva. Súd tak v konaní nemal preukázané, že situácia rozpadu rodiny spôsobila odporcovi tvrdené psychické zrušenie, že prežívanie stresu zo vzniknutej situácie malo takú intenzitu, že spôsobilo úplnú neschopnosť odporcu plniť si svoje pracovné povinnosti a konať tým spôsobom, že mal rozpredávať veci slúžiace na jeho podnikanie až musela zasiahnuť matka odporcu, ktorá ako konateľka spoločnosti LabRemiš, s.r.o. prevzala poskytovanie zdravotnej starostlivosti dovedy poskytovanej odporcom ako fyzickou osobou - prevádzkovateľom tohto zdravotníckeho zariadenia a prevzala aj celú klientelu. Súd uzavrel, že pokiaľ aj došlo k určitému diskomfortu v psychike odporcu po odchode navrhovateľky zo spoločnej domácnosti, jednalo sa o stav prechodný, situácia bola riešiteľná a odporca bol schopný ju zvládnuť, k čomu aj došlo, pričom nemal dôvod takýmto spôsobom ukončiť dosahovanie svojich príjmov. V nadväznosti na uvedené mal súd za to, že je dôvodné aplikovať ust. § 75 ods. 1 Zákona o rodine, keď dospel k záveru, že podnikanie odporcu bolo ukončené len formálne, za účelom zníženia príjmov odporcu, pretože odporca naďalej aktívne pracuje. Súd porovnal príjmy a výdavky navrhovateľky a príjmy a výdavky odporcu, pričom vychádzal zo schopnosti odporcu dosiahnuť príjem minimálne 100.000,00 Kč (vychádzajúc z príjmu odporcu, ktorý v roku 2011 predstavoval približne 107.000,00 Kč mesačne), z čoho je zrejmé, že medzi príjmami navrhovateľky a odporcu je výrazný nepomer, odporca mal oproti navrhovateľke neporovnateľne vyšší príjem. Súd tiež zistil výrazný nepomer v životných úrovniach účastníkov, keď mal preukázané, že odporca užíva v D. byt a garážové státie, ktoré sú v BSM účastníkov, užíva motorové vozidlo v BSM účastníkov zn. BMW X5 XDrive 35D, rok výroby 2009, v kúpnej cene 1.859.000,00 Kč a bezdôvodne zadržáva evidenčné značky motorového vozidla Škoda Octavia, ktoré síce je vo faktickej dispozícii navrhovateľky, avšak navrhovateľka vozidlo užívať bez evidenčných značiek nemôže. Tvrdenie navrhovateľky, že dlžné poisťné vzťahujúce sa k predmetnému motorovému vozidlu, uhradila a odporca bol vyzvaný Políciou ČR na vydanie značiek navrhovateľke, odporca nerozporoval. Súd poukázal aj na rozsudok Mestského súdu v Prahe č.k. 39Co 354/2014-400 zo dňa 22.10.2014, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 07.01.2015, vydaný vo veci starostlivosti o maloleté deti L. a E. A. vo veci úpravy pomerov pred a po rozvoze manželstva rodičov, v ktorom z daňového priznania z roku 2011 vyplýva, že otec dosiahol čistý zisk 1.285.517,00 Kč ročne, teda 107.126,40 Kč mesačne, z ktorej sumy potom hradil sociálne a zdravotné poisťenie, náklady SIPO 5.576,00 Kč, garáž 1.085,00 Kč a 744,00 Kč. V roku 2013 dosiahol za 8 mesiacov čistú mzdu vo výške 124.677,00 Kč, čo predstavuje 15.584,60 Kč na mesiac. Okrem toho mal ešte príjmy z podnikania, kde mal základ dane 114.418,00 Kč. Mestský súd v Prahe taktiež konštatoval, že otec sa bezdôvodne vzdal lepších príjmov, a to v dôsledku svojich aktívnych krokov, ktoré realizoval po tom, ako sa vyhrotili nezhody rodičov. Pokiaľ právny zástupca odporcu navrhol doplniť dokazovanie v tomto konaní na preukázanie tvrdení odporcu, že odporca nemohol dosahovať taký príjem ako v predchádzajúcom období, a to výsluchom znalkyne Mgr. Emílie Kollárovej, ktorá vyhotovila znalecký posudok, súd tento návrh na doplnenie dokazovania ako nadbytočný nepripustil, pretože znalecký posudok vyhotovený znalkyňou bol pre súd dostatočne zrozumiteľný a nebolo potrebné, aby konštatovania a závery uvedené v znaleckom posudku boli znalkyňou ešte dodatočne objasňované. Pokiaľ odporca tvrdil, že od svojich známych a rodinných príslušníkov mal požičanú sumu, ktorej výšku uviesť nevie, finančné prostriedky si začal požičiavať vo februári 2013, a z takto požičaných peňazí uhrádzal svoje výdavky, tiež uviedol, že od svojich rodičov si požičal sumu 21.000,00 Eur na splátky hypotekárneho úveru, súd týmto tvrdeniam odporcu neuveril. Odporca si jednak svojimi tvrdeniami, akým spôsobom, kedy a v akých sumách bola pôžička 21.000,00 Eur poskytnutá, protirečil, keď najprv uviedol, že pôžička mu bola poskytnutá v dvoch sumách, potom uviedol, že pôžička mu vlastne v plnej výške odovzdaná nebola a nakoniec uviedol, že z požičaných peňazí, ktoré boli v hotovosti doma a u jeho matky a teraz sú vlastne všetky v banke, sa každý mesiac platí splátka hypotekárneho úveru. Týmito zmätočnými vyjadreniami odporcu bola úplne spochybnená vierohodnosť tvrdenia odporcu o poskytnutí pôžičky. K tvrdeným pôžičkám, ktoré mali byť poskytnuté od jeho známych, odporca neuviedol žiadne konkrétne údaje, teda ktoré osoby mu mali požičať peniaze a v akých sumách. Súd tak dospel k záveru, že odporcovi nebola zo strany jeho rodičov a ani zo strany iných, odporcom nekonkretizovaných osôb, poskytnutá žiadna pôžička a splátky hypotekárneho úveru, ako i ďalšie výdavky, sú hradené z príjmu dosahovaného odporcom pri jeho podnikaní, ktoré navonok prebieha v rámci obchodnej spoločnosti LabRemiš, s.r.o.

4. Na základe dôkazov produkovaných účastníkmi konania, ktoré súd hodnotil postupom podľa § 132 O.s.p., pričom vychádzal zo skutkového stavu zisteného z vykonaných dôkazov, ako aj na základe skutočností, ktoré neboli medzi účastníkmi sporné, súd uložil odporcovi povinnosť zaplatiť manželské výživné vo výške, v ktorej si navrhovateľka uplatnila nárok podaným návrhom, pričom pri rozhodovaní o uplatnenom nároku prihliadol i na osobnú starostlivosť navrhovateľky o dve maloleté deti pochádzajúce

z manželstva účastníkov, keď zároveň zohľadnil výživné, ktoré je poskytované na tieto maloleté deti zo strany odporcu.

5. O trovách konania súd rozhodol podľa § 142 ods. 1 O.s.p., keď nezistil žiadne dôvody hodné osobitného zreteľa, pre ktoré by navrhovateľke ako úspešnej účastníčke nepriznal náhradu trov konania voči odporcovi ako neúspešnému účastníkovi v konaní. Súd poznamenal, že navrhovateľka bola v konaní na základe plnej moci zastúpená Advokátskou kanceláriou JUDr. Danica Birošová, s.r.o., následne zastúpenie bolo ukončené ku dňu 13.09.2014 a na základe plnej moci zo dňa 16.09.2014 navrhovateľku zastupovala Advokátska kancelária Andrea Havelková, s.r.o. Následne v dôvodovej časti rozsudku okresný súd podrobne vyčíslil trovy konania - trovy právneho zastúpenia poskytované spoločnosťou Advokátska kancelária JUDr. Danica Birošová, s.r.o. a trovy právneho zastúpenia poskytované spoločnosťou Advokátska kancelária Andrea Havelková, s.r.o. Trovy konania vyčíslil v zmysle Vyhlášky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb. Súd nepriznal náhradu uplatnených trov právneho zastúpenia za telefonické rokovanie s protistranou ohľadom možnosti dohody o uplatnenom nároku (07.10.2014), nakoľko navrhovateľka nepreukázala opodstatnenosť uplatneného nároku, rovnako tak nepriznal uplatnený nárok na náhradu trov právneho zastúpenia, a to naštudovanie spisu s dôrazom na nové listiny v spise (12.03.2015) s odôvodnením, že v danom prípade nejde o úkon právnej služby v zmysle § 13a Vyhlášky č. 655/2004 Z. z. Súd taktiež nepriznal nárok na náhradu trov za vyhotovenie fotokópií v sume 1,68 Eur s DPH, nakoľko každý účastník si vyhotovuje kópie pre svoju vlastnú potrebu a priznanie takýchto výdavkov považoval súd za nespravodlivé voči účastníkovi konania, ktorý je povinný nahradiť trovy konania. Na základe uvedeného odporcovi uložil povinnosť zaplatiť trovy právneho zastúpenia vo výške 5.003,69 Eur, všetko na účet právneho zástupcu navrhovateľky.

6. Proti rozsudku okresného súdu podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie odporca, v ktorom namietal, že súd vo veci nedôvodne aplikoval ust. § 75 ods. 1 Zákona o rodine. Stav psychického zruštenia odporcu predstavoval podľa neho dôležitý dôvod, pre ktorý musel ukončiť svoju podnikateľskú činnosť a ďalej vykonávať činnosť len ako zamestnanec spoločnosti LabRemiš, s.r.o., ktorej spoločníčkou a konateľkou je jeho matka. Na preukázanie týchto tvrdení odporca predložil znalecký posudok č. 11/2013 vyhotovený psychologičkou Mgr. Emiliou Kollárovou. Nesúhlasil so závermi súdu prvého stupňa, že práve tento znalecký posudok potvrdil, že aj keď mal prechodné depresívne stavy, po krátkom čase sa s touto situáciou vyrovnal a zaujal k nej racionálny postoj. S týmito závermi okresného súdu sa nestotožnil, postup súdu prvého stupňa označil za nezrozumiteľný. Z vykonaného dokazovania totižto vyplýva, že odporca sa po psychickom zruštení zamestnal v obchodnej spoločnosti LabRemiš, s.r.o. od 01.05.2013. Podstatným pre vec však nebola schopnosť odporcu plniť si po psychickom zruštení jeho pracovné povinnosti, ale jeho schopnosť samostatne podnikat' a dosahovať také príjmy, ako dosahoval za obdobie rokov 2011 a 2012, z ktorých súd pri rozhodovaní o výške manželského výživného vychádzal. Mal za to, že aj pre laika je zrejmé, že vykonávať samostatnú podnikateľskú činnosť je podstatne náročnejšie ako byť zamestnancom so stálym príjmom a dostávať zamestnávateľom prideľovanú prácu. Vzhľadom na závery, ktoré vyplývali z predloženého znaleckého posudku, navrhol vypočúť vo veci znalca, ktorý podal znalecký posudok, a to Mgr. Emiliu Kollárovú. Nestotožnil sa so závermi okresného súdu, pre ktoré zamietol návrh odporcu na vykonanie tohto dôkazu - výsluchu znalkyne z dôvodu nadbytočnosti. Znalecký posudok sa týkal rozboru osobnosti odporcu a pri zadávaní tohto posudku nebol znalec požiadaný o to, aby zodpovedal na konkrétnu otázku, či je odporca na základe rozboru jeho osobnosti schopný vykonávať psychicky náročnú činnosť - samostatne podnikat' v porovnateľnom nasadení ako predtým, teda v čase, keď sa u neho neprejavovala posttraumatická stresová porucha s úzkostne depresívnou symptomatológiou. Jediná osoba, ktorá by sa dokázala k tejto otázke relevantne vyjadriť, bola práve znalkyňa, ktorá vypracovala predmetný znalecký posudok. Odporca navrhoval výsluch znalca nielen ku konštatovaniam a záverom uvedeným v znaleckom posudku, ale aj k otázke, ktorú posudok neriešil, t.j. k otázke, či psychický stav odporcu v rozhodnom čase mohol mať vplyv na jeho zárobkovú činnosť a schopnosti sústrediť sa na prácu. Odvolateľ namietal, akým spôsobom okresný súd vyhodnotil odchod navrhovateľky zo spoločnej domácnosti, čo malo byť spúšťačom jeho psychických problémov. Poukázal na závery znaleckého posudku, z ktorého vyplýva, že strata možného denného kontaktu s deťmi, ktorú spôsobil odchod manželky zo spoločnej domácnosti, spôsobila posttraumatickú stresovú poruchu s úzkostne depresívnou symptomatológiou. Subdepresívne ladenie stále pretrváva. Z uvedeného teda vyplýva, že súd prvého stupňa vôbec nerešpektoval závery uvedené v znaleckom posudku. Rovnako nesúhlasil so závermi okresného súdu, že podnikanie odporcu bolo ukončené len formálne za účelom zníženia príjmov odporcu a že odporca naďalej podniká. Tieto závery súdu prvého

stupňa sú v rozpore so skutočnosťou, navyše, pre vec je irelevantné, či odporca dodnes naďalej aktívne podniká, nakoľko rozhodujúce je, či aktívne podnikal a či vôbec bol schopný aktívne podnikáť aj v rozhodnom čase, t.j. od 02.04.2013 do 01.04.2014. Mal za to, že bez vylučenia znalca súd nemôže dospieť k záveru, či podnikanie bolo ukončené len formálne, nakoľko odporca zotrval na tvrdení, že nebol schopný podnikáť, a preto sa zamestnal. Pokiaľ ide o pôžičky od rodičov odporcu a jeho známych, uviedol, že nakoľko sa jedná o matku a nevlastného otca, s ktorými dobre vychádza a ktorým dôveruje, odporca nevenoval zvýšenú pozornosť formálnej stránke pôžičiek (otázky času a spôsobu odovzdania peňazí), keďže pre odporcu bolo podstatné, že sa nimi spláca hypotéka. Taktiež mal za to, že suma za nájom, ktorú navrhovateľka poskytuje rodičom vo výške 150,00 Eur, rozhodne nemôže zodpovedať reálnej výške nájomného za jednu izbu. Pokiaľ súd prvého stupňa vychádzal pri určovaní opodstatnenosti nároku navrhovateľky aj z rozsudku Mestského súdu v Prahe zo dňa 22.10.2014, nepostupoval správne, keďže proti tomuto rozsudku bola podaná ústavná sťažnosť na Ústavný súd ČR. Pokiaľ ide o tvrdenie súdu, že svoj životný štandard v rozhodnom období odporca nezmenil, nakoľko používal na prepravu za deťmi do Q. osobné motorové vozidlo BMW, dal do pozornosti, že pri cene 60,00 Eur za spätný lístok medzi Q. a D. nie je takmer žiadny finančný rozdiel medzi cestovaním osobným motorovým vozidlom a cestovaním vlakom. Taktiež mal odporca za to, že životná úroveň navrhovateľky nemohla byť na takej nízkej úrovni ako v konaní deklarovala, nakoľko v takom prípade by nenavštevovala súkromnú vysokú školu. Príjmy navrhovateľky vo výške 350,00 Eur (plat) a 150,00 Eur (podnikanie) mesačne sú porovnateľné s reálnymi príjmami odporcu vo výške 19.500,00 Kč. Súd taktiež opomenul zobrať do úvahy skutočnosť, že to bola práve navrhovateľka, ktorá odišla od odporcu a tým sa zbavila možnosti užívať byt v D., keďže sa sama rozhodla bývať u rodičov v Q.. V prílohe k odvolaniu pripojil vyúčtovanie poisťovného na verejné zdravotné poistenie za obdobie od 09.01.2012 do 09.07.2013, z ktorého vyplýva, že navrhovateľke bol vyplatený preplatok na poisťovnom vo výške 8.360,00 Kč, doklad Okresnej správy sociálneho zabezpečenia ČR zo dňa 10.07.2013, z ktorého vyplýva, že navrhovateľke bol dňa 10.05.2013 vyplatený preplatok vo výške 19.740,00 Kč a potvrdenie zo zmenárne, z ktorého vyplýva, že navrhovateľka disponovala finančnou čiastkou vo výške 5.080,00 Eur. Uvedené príjmy navrhovateľka počas konania zatajila a nepochybne z nich vyplýva, že životná úroveň navrhovateľky nebola taká nízka, ako počas konania tvrdila. Z napadnutého rozsudku nijako nevyplýva, akým spôsobom súd prvého stupňa prihliadal na odôvodnené potreby navrhovateľky a prečo zaviazal odporcu na platenie manželského výživného práve vo výške 500,00 Eur mesačne. V ďalšej časti odvolania namietal náhradu trov konania priznanú v rozpore so zákonom, a to za úkon právnej služby - rokovanie s protistranou zo dňa 11.07.2013 a k tomu prislúchajúcu náhradu cestovných výdavkov vo výške 98,88 Eur a 93,67 Eur za stratu času. Predmetom rokovania právnych zástupcov účastníkov konania v Bratislave bola problematika rozdelenia bezpodielového spoluvlastníctva manželov a nie otázka manželského výživného, ktoré je predmetom tohto sporu. Rovnako namietal úkon právnej služby - porada s klientkou zo dňa 25.09.2014 v trvaní jednej hodiny. Keďže právny zástupca navrhovateľky s ňou vykonal poradu pri prevzatí právneho zastúpenia dňa 08.09.2014, považoval ďalšiu poradu s klientom za neúčelný úkon právnej služby. Na základe uvedených skutočností žiadal rozsudok okresného súdu zmeniť a návrh navrhovateľky v celom rozsahu zamietnuť a priznať náhradu trov konania, ktoré predstavujú trovy právneho zastúpenia v celkovej výške 3.296,16 Eur a náhrady súdnych poplatkov.

7. Navrhovateľka podala odvolanie proti rozsudku okresného súdu prostredníctvom splnomocneného zástupcu spoločnosti Advokátska kancelária JUDr. Danica Birošová, s.r.o. (plná moc zo dňa 01.12.2015), a to proti výroku o trovách konania. Súd nepriznal navrhovateľke náhradu uplatnených trov právneho zastúpenia, a to príprava na pojednávanie a s tým súvisiaca porada s klientom v trvaní troch hodín dňa 17.06.2014 v celkovej výške 1.719,18 Eur s DPH, s poukazom na skutočnosť, že súdu nebolo nijakým spôsobom preukázané, že k predmetnej porade v trvaní troch hodín naozaj došlo. K odvolaniu predložila listinný dôkaz, záznam z rokovania s klientom, podpísaný oboma zúčastnenými stranami, za účelom preukázania predmetnej porady s navrhovateľkou, ktorá sa konala dňa 17.06.2014 v sídle advokátskej kancelárie. Na základe uvedenej skutočnosti žiadala rozhodnutie o trovách konania zmeniť tak, že okrem trov priznaných prvostupňovým súdom odvolací súd prizná aj trovy právneho zastúpenia za úkon právnej služby - porada s klientom zo dňa 17.06.2014 v trvaní troch hodín vo výške 1.719,18 Eur s DPH.

8. Navrhovateľka prostredníctvom zástupcu spoločnosti Advokátska kancelária Andrea Havelková, s.r.o. podala odvolanie proti výroku o náhrade trov konania. Dala do pozornosti, že trovy právneho zastúpenia si navrhovateľka vyčíslila vo svojom podaní zo dňa 16.03.2015 vo výške 8.814,83 Eur s DPH. Mala za to, že príprava na pojednávanie a s tým súvisiaca porada s klientom dňa 17.06.2014 bola účelne vynaložená, a teda navrhovateľka má nárok na priznanie tohto úkonu právnej služby vo výške 1.719,18

Eur, nakoľko tejto porade predchádzalo 4-hodinové rokovanie s protistranou a zároveň nasledovalo pojednávanie dňa 18.06.2014, z ktorého dôvodu bolo nevyhnutné s navrhovateľkou absolvovať poradu z dôvodov daných na strane odporcu jednak jeho tvrdeniami na rokovaní dňa 11.07.2013 a zároveň jeho podaniami, ku ktorým bolo nutné zaujať stanovisko. Okresný súd tak isto nepriznal navrhovateľke náhradu trov právneho zastúpenia za naštudovanie spisu s dôrazom na nové listiny v spise dňa 12.03.2015 vo výške 263,06 Eur, čo okresný súd odôvodnil tým, že v danom prípade nejde o úkon právnej služby v zmysle § 13a Vyhlášky č. 655/2004 Z. z.

V zmysle § 13a ods. 5 vyhlášky za úkony právnej služby, ktoré nie sú uvedené v odsekoch 1 a 2 patrí odmena ako za úkony, ktoré sú im svojou povahou a účelom najbližšie. Za takýto úkon treba považovať aj práve navrhovateľkou uplatnené a podľa jej názoru účelné nazretie do súdneho spisu, na ktorý úkon treba analogicky použiť § 13a ods. 1 písm. a/ vyhlášky, t.j. prípravu a prevzatie zastúpenia vrátane prvej porady s klientom, najmä však príprava zastúpenia. Uvedený úkon bol účelný, nakoľko do súdneho spisu boli odporcom predložené nové obsahovo dôležité listinné dôkazy, ktoré však odporca nepredložil v potrebnom počte, t.j. tieto neboli doručené navrhovateľke, na základe čoho bolo potrebné osobne naštudovať súdny spis. Zároveň podotkla, že uvedené naštudovanie súdneho spisu sa konalo deň pred pojednávaním, a teda bolo nevyhnutné pre účelné bránenie práv navrhovateľky sa s týmito oboznámiť ešte pred pojednávaním, vytvoriť si k nim právny názor a zaujať patričné stanovisko. Okresný súd nepriznal nárok na náhradu trov za vyhotovenie fotokópií vo výške 1,68 Eur s odôvodnením, že každý účastník si vyhotovuje kópie pre svoju vlastnú potrebu. Navrhovateľka, ktorej neboli doručené rozhodné listinné dôkazy a ktoré si musela na svoje vlastné náklady vyhotoviť, nemôže byť v tomto konaní „trestaná“ za odporcom nepredložené listinné dôkazy v potrebnom rovnopočte. Podľa jej názoru by naopak bolo nespravodlivé, ak by súd opätovne nepriznal navrhovateľke nárok na náhradu týchto hotových výdavkov. Vzhľadom na uvedené skutočnosti žiadala rozsudok okresného súdu vo výroku o náhrade trov konania zmeniť tak, že bude odporcovi uložená povinnosť nahradiť navrhovateľke trovy konania ako si ich uplatnila v podaní zo dňa 13.06.2015 a zároveň si uplatnila náhradu trov právneho zastúpenia v odvolacom konaní, ktorú vyčíslila vo výške 135,55 Eur.

9. Odporca vo vyjadrení k odvolaniu navrhovateľky uviedol, že priznanie náhrady nákladov konania za úkon právnej služby - rokovanie s protistranou v Bratislave dňa 11.07.2013 a k tomu priznaná náhrada cestovných nákladov a náhrada za stratu času, by bola v rozpore so zákonom. Na zázname z rokovania medzi procesnými stranami sa neuvádza čas, počas ktorého strany medzi sebou rokovali. Ako vyplýva zo samotného záznamu zo dňa 11.07.2013, jeho obsah jasne vypovedá o tom, že predmetné rokovanie nemohlo trvať 4 hodiny, navyše predmetom rokovania bolo vyporiadanie bezpodielového spoluvlastníctva manželov a nie rokovanie o určenie manželského výživného. Otázke manželského výživného je venovaná jediná veta v zázname s doplnením, že o celkovej výške výživného možno jednať. To znamená, že otázke výživného sa rokovanie venovalo iba podružne a doplnkovo. K ďalšej časti odvolania navrhovateľky, kde namieta nepriznanie náhrady za úkon právnej služby - príprava na pojednávanie a s tým súvisiaca porada s klientom v trvaní troch hodín vo výške 1.719,18 Eur, odporca uviedol, že navrhovateľka nijakým spôsobom nepreukázala, že k predmetnej porade naozaj došlo, navyše, ak medzi dvoma poradami s klientom nedošlo k inému úkonu právnej služby, odmena za ďalšiu poradu advokátovi nepatrí (§ 13a ods. 3 Vyhlášky č. 655/2004 Z. z.). Navrhovateľka si uplatnila právo na náhradu trov konania za úkon rokovania s protistranou dňa 11.06.2013 a následne úkon porady s klientom zo dňa 17.06.2014. Medzi rokovaním a poradou nebol realizovaný iný úkon právnej služby. Úkon nemožno považovať za dôvodný pre vyjadrenie navrhovateľky, že tejto porade predchádzalo tvrdené 4-hodinové rokovanie s protistranou nasledované pojednávaním zo dňa 18.06.2014, z ktorého dôvodu malo byť nevyhnutné absolvovať poradu pre tvrdenia odporcu na rokovaní zo dňa 11.07.2013 a pre jeho podania, ku ktorým malo byť zaujaté stanovisko. Zo záznamu z porady zo dňa 11.07.2013 nevyplývajú vo vzťahu k predmetu tohto konania, t.j. manželské výživné, žiadne tvrdenia odporcu, s ktorými bolo potrebné sa vysporiadať - navyše takmer rok po tom, čo sa toto rokovanie uskutočnilo. Súčasne spochybnili nevyhnutnosť porady pre tvrdenia odporcu a jeho podania, ak sa táto porada uskutočnila deň pred nariadeným termínom pojednávania. Odporca sa stotožnil s odôvodnením okresného súdu pokiaľ nepriznal náhradu za úkony právnej služby - telefonické rokovanie s protistranou vo výške 136,14 Eur, naštudovanie spisu s dôrazom na nové listiny v spise vo výške 263,06 Eur a vyhotovenie fotokópií vo výške 1,68 Eur. V nadväznosti odvolanie navrhovateľky označil za nedôvodné a uplatnil si náhradu trov právneho zastúpenia za jeden úkon právnej služby vo výške 210,81 Eur a režijný paušál vo výške 8,58 Eur.

10. Navrhovateľka vo vyjadrení k odvolaniu odporcu voči rozsudku okresného súdu uviedla, že odvolacie dôvody nie sú dané a odporca aj v odvolaní poukazuje na skutočnosti, ktoré pred okresným súdom zostali len v rovine jeho ničím nepreukázaných tvrdení, a teda neboli a nemohli byť základom pre meritórne rozhodnutie súdu v prejednávanej veci. Namietané nevykonanie dôkazu, a to vylučovanie znalkyne Mgr. Emílie Kollárovej, ktorá mala byť vypočutá k tomu, či bol odporca v období od apríla 2013 do apríla 2014 schopný podnikateľ, a to najmä s prihliadnutím na jeho psychický stav, ktorý bol zlý pre rozpad rodiny účastníkov tohto konania, poukázala na to, že navrhovaný dôkaz by bol vykonávaný nadbytočne, pretože navrhovateľka predložila dostatok dôkazov o tom, že odporca naďalej podniká, a to prostredníctvom svojej matky, ktorá údajne vedie spoločnosť, ktorá vykonáva tú istú činnosť, s tými istými zamestnancami, ako aj pre tých istých klientov, ako to vykonával odporca sám ako SZČO. Znalkyňa by teda pri odpovedi na navrhovanú otázku mohla vychádzať len zo subjektívnych tvrdení odporcu, ktoré nemala možnosť objektívne verifikovať. Naďalej tvrdila, že odporca nehovorí pravdu nielen v tom, že nemohol podnikateľ, ale súd zavádza aj tvrdeniami o svojom údajnom psychickom zrútení. Sám odporca na pojednávaní potvrdil, že činnosť, ktorá spočíva v komunikácii s ošetrovateľmi lekármi, vykonáva naďalej on. Ďalej tvrdil, že vykonáva odborný dozor. V čase, keď začala spoločnosť LabRemiš, s.r.o. prevádzkovať zubné laboratórium, t.j. 07.03.2013, musela konateľka pri registrácii neštátneho zdravotníckeho zariadenia na Magistráte hlavného mesta Prahy, odbor zdravotníctvo, určiť osobu, ktorá je odborne spôsobilá vykonávať odborný dozor, vzhľadom k tomu, že konateľka nemá potrebné vzdelanie. Poukázala na ustanovenia zákona č. 96/2004 Sb. o podmínkach získavania a uznávania spôsobilosti k výkonu nelékařských zdravotníckych povolání a k výkonu činností súvisiacich s poskytovaním zdravotníckej starostlivosti. Z uvedeného zákona vyplýva, že Y. A. ako konateľka spoločnosti nemohla bez odborného dohľadu podnikateľ v tomto odbore. Odporca v tej dobe ešte samostatne podnikal pod svojím menom ako fyzická osoba, robil zároveň aj odborný dohľad v práve novovzniknutej firme LabRemiš, s.r.o., ktorá začala prevádzkovať činnosť zubnej techniky na tej istej adrese a v tých istých priestoroch, na tých istých strojoch, ako v tom istom čase odporca, ktorý v tých priestoroch podnikal už niekoľko rokov. Od 01.04.2013 začala pre LabRemiš, s.r.o. pracovať aj zubná technička M. A., ktorá predtým bola dva roky zamestnancom práve odporcu. Ďalej poukázala na konania vedené vo veci úpravy práv a povinností rodičov k maloletým deťom, kde odporca vôbec nespomína, že by sa psychicky zrútil, práve naopak, tvrdil, že je pripravený a schopný sa o deti komplexne postarať. O psychickom zrútení odporca začal hovoriť účelovo, so zámerom vyhnúť sa plneniu svojich vyživovacích povinností voči navrhovateľke, ako aj voči maloletým deťom, ktorým neplatí výživné podľa právoplatného rozsudku, čo bolo zároveň dôvodom na trestné oznámenie. Znalecký posudok Mgr. Emílie Kollárovej odporca predložil až na pojednávaní v roku 2015 a bol údajne vypracovaný už v roku 2013. Preto nie je jasné, z akého dôvodu odporca tento nepredložil, a prečo tak učinil až na poslednom pojednávaní pred okresným súdom. Z uvedeného sa javí snaha odporcu o prietahy, resp. antidatovanie predloženého listinného dôkazu. Ak odporca uvádzal, že znalkyňa sa mohla vyjadriť k jeho schopnosti podnikateľ v období od apríla 2013 do apríla 2014, poukázala na to, že za účelom zistenia tejto skutočnosti ani súd nemohol znalkyňu vypočuť, nakoľko táto vyhotovila znalecký posudok už dňa 12.07.2013 na základe požiadavky odporcu zo dňa 29.05.2013, pričom počas tohto času sa s odporcom stretla len jedenkrát, a teda nie je podľa názoru navrhovateľky vôbec možné, aby na takto položenú otázku bola schopná odpovedať, a to už vôbec nie po 29. máji 2013, kedy sa s odporcom v rámci psychologického vyšetrenia videla naposledy. Odporca na pojednávaní uviedol, že neberie žiadne lieky, iba homeopatiká, ktoré však za lieky nepovažuje. Ani neuviedol, že by pravidelne navštevoval psychológa, či psychiatra. Navrhovateľka preto mala za to, že netrpí žiadnou posttraumatickou stresovou poruchou a subdepresívne ladenie u neho nikdy nebolo, pričom vôbec nie je pravdou, že by malo byť spôsobené rozchodom s navrhovateľkou a jej odsťahovaním sa na Slovensko spolu s deťmi. Pokiaľ bol odporca „vykoľajený“, bolo to podľa názoru navrhovateľky zmenou jeho sexuálnej orientácie, ktorú doteraz nepriznal pred svojou rodinou. Odporca podľa názoru navrhovateľky je schopný naplno sa venovať pracovnému životu a to aj podnikaniu v rozsahu v rovnakom, ak nie vo väčšom, ako tomu bolo v čase, kedy mal na starosti aj rodinu a deti. V konaní o zrušení BSM vedenom na Okresnom súde Žilina vo vyjadrení zo dňa 05.11.2013 tvrdil, že vybavenie stomatologického laboratória predal po ukončení podnikateľskej činnosti. Ak teda začal rozpredávať majetok rodinnej firmy, ale aj súkromný majetok, niet dôvodu, prečo by si mal hneď vo februári 2013 odporca požičiavať 21.000,00 Eur od svojej matky a nevlastného otca, keď musel v tej dobe disponovať dosť veľkou sumou peňazí. Matka odporcu Y. A. celý život pracovala ako učiteľka v škôlke, stále sa sťažovala na nízky plat v školstve. Počas manželstva ju účastníci finančne podporovali a po rozchode účastníkov matka odporcu bola schopná kúpiť majetok zubného laboratória, zaplatiť 200.000,00 Kč ako vklad do spoločnosti LabRemiš, s.r.o. a ešte údajne aj požičala odporcovi 21.000,00 Eur. Aktuálne pracuje matka odporcu ako predavačka v obchode Perla zdravia v Žiline. V podanom

odvolaní sa odporca pokúša vysvetliť zásadné rozpory v jeho tvrdeniach ohľadom pôžičiek, na ktoré súd prvého stupňa poukázal v napadnutom rozsudku. Nakoľko Y. A., jediná konateľka a spoločníčka firmy LabRemiš, s.r.o. sa zdržiavala v rozhodnom čase (apríl 2013 až apríl 2014) stále v Q. a pracovala ako učiteľka v škôlke na ulici Puškinova, Žilina a zároveň ako samostatne zárobkovo činná osoba predávala výživové doplnky, teda nie je možné, aby sa sama starala o chod firmy so zamestnancami v Prahe a aby reálne vykonávala pre túto spoločnosť činnosť, ktorú už údajne nebol schopný vykonávať jej syn - odporca, nakoľko sa psychicky zrútil. Preto udelila generálnu plnú moc odporcovi, ktorý ju zastupoval vo všetkých veciach týkajúcich sa firmy LabRemiš, s.r.o. Z toho vyplýva, že konateľka firmy LabRemiš, s.r.o. sa nemohla zúčastňovať na obchodných rokovaníach, riešiť problémy v zubnej technike v Prahe, nakoľko nie je vyučená zubná technička, o zubnej technike, o zhotovovaní zubných náhrad nemala žiadnu znalosť, takže všetky problémy musel riešiť odporca, údajne - na papieri ako zamestnanec. Objednávanie materiálu, či rozvoz zákaziek tak isto musela prenechať na odporcu. Preto označila predaj firmy - ukončenie podnikania a následné zamestnanie sa a nízky príjem - za konanie účelové, smerujúce k maximálnemu možnému zníženiu výživovacích povinností odporcu vzhľadom na prebiehajúce súdne konania. Hoci dnes je vedené zubné laboratórium pro forma firmou LabRemiš, s.r.o., odporca fakticky nezmenene od jej založenia vykonáva podnikateľskú činnosť jej prostredníctvom, a teda mu patrí aj všetok majetok, príjem a zisk z tejto spoločnosti. Všetky uvedené súvislosti okresný súd správne vyhodnotil, a preto ani nebolo potrebné dopĺňať dokazovanie o navrhnutý výsluch súdnej znalkyne. Navrhovateľka odmietla, že by si nižšiu životnú úroveň zapríčinila sama. Odporca po jej odchode z D. zrušil dispozičné práva k účtom, zamedzil vstup do bytu v D., v Q. do rodinného domu a jediné, čo navrhovateľka využívala, bol osobný automobil Škoda Octavia, z ktorého navyiac odporca odmontoval značky, a teda auto nie je možné dodnes používať. Odporca dodnes využíva všetok spoločne nadobudnutý majetok, z ktorého navyše ešte veľkú časť bez súhlasu navrhovateľky a bez jej vedomia predal. Navrhovateľka rozporovala tú skutočnosť, že by mala niekedy založené kapitálové životné poistenie, taktiež odmieta, že by si zobrala zo spoločnej domácnosti 300.000,00 Kč a ani 5.080,00 Eur. Všetky peniaze, ktoré spoločne s odporcom menili v zmenárni, boli z dôvodu platenia poplatkov spojených so stavbou rodinného domu v Q., t.j. nejedná sa o žiadne finančné prostriedky, ktoré by patrili výlučne navrhovateľke. Celá situácia je o to horšia, že i napriek právoplatnému rozsudku, ktorým bol odporca zaviazaný platiť výživné na dve maloleté deti, odporca toto výživné neplatí vo výške určenej súdom, a preto je navrhovateľka osobou, ktorá v prevažnej miere pokrýva náklady na výživu ich spoločných detí. Ak odporca tvrdil, že nie je finančný rozdiel medzi cestovaním vozidlom BMW a cestovaním vlakom, tieto tvrdenia nie sú pravdivé, pretože priemerná spotreba BMW X5 je približne 8,2 litra na 100 km, takže cesta by vyšla odporcu minimálne 100,00 Eur, pričom cesta vlakom sa dá realizovať za približne 20,00 Eur, čo je zásadný rozdiel. Zo všetkých vyjadrení odporcu v konaní však vyplýva jednoznačne, že odporcova životná úroveň je nadštandardná, tento disponuje dostatkom finančných prostriedkov, a preto rozsudok okresného súdu vychádza zo správne zisteného skutkového stavu. Pokiaľ odporca považuje rozsudok okresného súdu za nepreskúmateľný v otázke odôvodnených potrieb navrhovateľky, dala do pozornosti, že okresný súd dostatočne odôvodnil výšku ním priznaného manželského výživného aj s poukazom na výdavky navrhovateľky. Pokiaľ ide o výhrady odporcu k priznanej náhrade trov právneho zastúpenia, čo sa týka porady s klientkou dňa 25.09.2014, dala do pozornosti, že sa jedná o skutkovo a právne náročnú vec, pri ktorej bola porada pred pojednávaním vytyčeným na termín 26.09.2014 nevyhnutne potrebná. Medzi účastníkmi sú vedené viaceré súdne konania, pričom právny zástupca navrhovateľky túto musel oboznámiť s obsahom spisov vedených v týchto konaniach tak, aby mohol poskytnúť účinnú právnu službu. Bolo nevyhnutné komparovať rozdielne vyjadrenia odporcu v jednotlivých konaniach, keďže odporca tvrdil v zásadných veciach skutočnosti rozdielne, pričom bez dôkladnej prípravy na pojednávania by právny zástupca nebol schopný poskytnúť právne služby s odbornou starostlivosťou a dostatočne chrániť práva navrhovateľky v tomto konaní. K namietanému rokovaniu zo dňa 11.07.2013 uviedla, že nezodpovedá pravde, že toto rokovanie bolo výlučne len o bezpodielovom spoluvlastníctve účastníkov, čo napokon vyplýva aj zo záznamu z tohto rokovania. Preto považovala priznanie náhrady trov konania za oba vyššie uvedené úkony právnej služby za správne.

11. Na zaslané vyjadrenia účastníci do rozhodnutia odvolacieho súdu písomne nereagovali.

12. Krajský súd, ako súd odvolací, po zistení, že odvolania boli podané včas a smerovali proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť týmto opravným prostriedkom, preskúmal rozsudok okresného súdu v rozsahu vymedzenom v ust. § 212 ods. 1 O.s.p. a z dôvodov uvedených v odvolaniach a po preskúmaní ho bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 214 ods. 2 O.s.p.) za použitia ust. § 156 ods. 3 O.s.p.

vo výroku vo veci samej potvrdil ako vecne správny podľa § 219 ods. 1 O.s.p. a vo výroku o trovách konania zmenil podľa § 220 O.s.p.

13. Odvolací súd po preskúmaní napadnutého rozsudku i konania, ktoré mu predchádzalo, dospel k záveru, že okresný súd v prejednávanej veci zistil skutkový stav v rozsahu potrebnom na zistenie rozhodujúcich skutočností, na poklade vykonaného dokazovania dospel ku správnym skutkovým zisteniam a návrh navrhovateľky na určenie manželského výživného aj správne právne posúdil. Nakoľko i odôvodnenie písomného vyhotovenia rozsudku zodpovedá kritériám uvedeným v ust. § 157 ods. 2 O.s.p., odvolací súd podľa § 219 ods. 2 O.s.p. konštatuje správnosť týchto dôvodov a v podstatných bodoch na ne odkazuje.

14. Podľa § 71 ods. 1 Zákona o rodine, manželia majú vzájomnú vyživovaciu povinnosť. Ak jeden z manželov túto povinnosť neplní, súd na návrh niektorého z nich určí jej rozsah tak, aby životná úroveň oboch manželov bola v zásade rovnaká. Pri rozhodovaní o určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliadne na starostlivosť o domácnosť. Konceptia úpravy vzájomnej vyživovacej povinnosti manželov vychádza vo svojej podstate z článku 4 Základných zásad Zákona o rodine, podľa ktorého všetci členovia rodiny majú povinnosť vzájomne si pomáhať a podľa svojich schopností a možností zabezpečovať zvyšovanie hmotnej a kultúrnej úrovne rodiny, ďalej z § 18 Zákona o rodine, podľa ktorého manželia sú si v manželstve rovní v právach a povinnostiach, pričom sú povinní žiť spolu, byť si verní, vzájomne rešpektovať svoju dôstojnosť, pomáhať si, spoločne vytvárať zdravé rodinné prostredie a nakoniec z § 19 ods. 1 vety prvej Zákona o rodine, v zmysle ktorého o uspokojovanie potrieb rodiny založenej manželstvom, sú povinní starať sa obidvaja manželia podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Tento druh vyživovacej povinnosti vzniká uzavretím manželstva a existuje dovtedy, kým existuje samotné manželstvo, pričom podmienkou jej vzniku je skutočnosť, že manželia spoločne nehospodária a ich životná úroveň nie je rovnaká. Základným cieľom inštitútu vyživovacej povinnosti manželov je zmiernenie nerovnováhy v materiálnom zabezpečení. Bez ohľadu na naplnenie zákonných kritérií pre určenie vyživovacej povinnosti, súd nemôže priznať výživné v prípade zisteného rozporu s dobrými mravmi. Nepochybná odôvodnenosť predmetného kritéria je daná prioritným predmetom úpravy rodinného práva, ktorým sú osobné vzťahy medzi subjektmi rodinného práva, na ktoré sa vyživovacie vzťahy viažu. Narušenie príslušných osobných vzťahov z relevantných dôvodov zákon sankcionuje tým, že nepovažuje za spravodlivé, aby osoba, ktorá sa takéhoto konania dopustila, požadovala plnenie založené práve na takomto osobnom vzťahu.

15. Základné kritériá pre zistenie skutkového stavu v konaní určujú ust. § 120 a nasl. O.s.p. V sporovom konaní je vždy na účastníkovi, aby označil relevantné skutočnosti odôvodňujúce uplatňovanie, resp. bránenie jeho práva a následne aj tieto skutočnosti zodpovedajúcim spôsobom preukázal (označením príslušného dôkazného prostriedku). Navrhovanie dôkazov má priamu spojitosť s povinnosťou tvrdenia (§ 79 ods. 1 a § 101 ods. 1 O.s.p.). Dôkaznú povinnosť môže účastník plniť od začiatku konania, v žalobe, vo vyjadrení k nej, mimo týchto procesných úkonov v rámci prípravy pojednávania, pri odročovaní pojednávania. Povinnosť označiť dôkazy sa vzťahuje na všetky tvrdenia, ktoré sa uviedli v žalobe a vo vyjadrení žalovaného. Poslednou procesnou možnosťou splnenia dôkaznej povinnosti je okamih vyhlásenia rozhodnutia vo veci samej. Cieľom dôkaznej povinnosti je unesenie dôkazného bremena v rozsahu, v ktorom dôkazné bremeno spočíva na účastníkovi konania, bez ohľadu na jeho procesné postavenie. Zmysel uplatňovania dôkazného bremena spočíva v zabezpečení reálneho uplatnenia základného práva na súdnu ochranu aj v prípadoch, v ktorých sa vykonávajú všetky navrhnuté dôkazy, prípadne výnimočne aj iné než navrhnuté dôkazy a súd napriek tomu nemá jednoznačný skutkový základ pre svoje rozhodnutie. Nesplnenie povinnosti prináša so sebou také rozhodnutie súdu, ktoré vychádza zo skutkového základu zisteného z dôkazov navrhnutých účastníkom v opačnom procesnom postavení, než je účastník, ktorý nespĺnil alebo nedostatočne splnil svoju dôkaznú povinnosť.

16. Je predovšetkým na osobe tvrdiacej, že jej prislúcha nárok, tento riadne uplatniť a predložiť potrebné dôkazy o jeho existencii. Skutočnosti a dôkazy, ktoré účastník neuplatnil v konaní pred súdom prvého stupňa, nemožno v zásade pred odvolacím súdom uplatniť (výnimky formuluje ust. § 205a ods. 1 O.s.p.). V civilnom procese sa uplatňuje tzv. neúplný apelačný systém, kedy súd je viazaný rozsahom a dôvodmi podaného odvolania a účastník môže v odvolacom konaní vzniesť námietky proti postupu prvostupňového súdu len v prípade, ak dané námietky boli už predmetom posudzovania zo strany tohto súdu. Súd druhej inštancie vystupuje len ako opravný súd, jeho úlohou nie je vykonávať nové dôkazy, či zaoberať sa novými skutočnosťami, ktoré v prvostupňovom konaní neboli produkované.

17. Vzhľadom na to, že predmet odvolacieho konania je určený obsahom odvolacích námietok, krajský súd zameril svoju pozornosť výlučne na argumenty prezentované stranami v podaných opravných prostriedkoch. Dospel pritom k záveru, že pokiaľ ide o rozhodnutie vo veci samej, so všetkými prezentovanými argumentami sa prvostupňový súd detailne a v súlade s právnou úpravou vysporiadal, keď ustálil a rozhodol, že odporcovi vznikla povinnosť zaplatiť navrhovateľke manželské výživné za obdobie od 02.04.2013 do 01.04.2014. Odvolací súd sa oboznámil s obsahom súdneho spisu a dospel k záveru, že nezistil dôvod na to, aby sa odchýlil od logických argumentov a relevantných právnych záverov spolu so správnu citáciou dotknutých právnych noriem obsiahnutých v dôvodoch napadnutého rozsudku, ktoré vytvárajú dostatočné východiská pre vyslovenie záveru, že niet zákonného priestoru na to, aby bolo výživné určené v nižšej sume, resp. aby bol návrh navrhovateľky zamietnutý tak, ako to požadoval odporca vo svojom odvolaní. Úvahy okresného súdu v prejednávanej veci neboli ľubovoľné, ale vychádzali z dostatočne zisteného skutkového stavu a zodpovedali skutočnostiam, ktoré dokazovaním boli zistené. Navyiac, okresný súd výsledky hodnotenia dôkazov zahrnul aj do odôvodnenia napadnutého rozsudku a v súlade s ust. § 157 ods. 2 O.s.p. dostatočne vysvetlil, ktoré skutočnosti považoval za rozhodné, preukázané a z ktorých dôkazov vychádzal, akými úvahami sa pri hodnotení dôkazov riadil. Okresný súd v prejednávanej veci teda na základe vykonaného dokazovania zistil správne skutkový stav a následne vykonané dôkazy vyhodnotil v súlade so zásadami uvedenými v § 132 O.s.p. a správne vo veci rozhodol.

18. K námietkam odporcu z odvolania je potrebné prioritne zdôrazniť, že podstatou inštitútu manželského výživného nie je zabezpečenie základných potrieb oprávnenej osoby, ale vyrovnanie životnej úrovne manželov. Je nepochybné, že odporca zostal bývať v byte účastníkov a v prevažnej miere využíva majetok patriaci do bezpodielového spoluvlastníctva manželov. Navrhovateľka žije s maloletými deťmi u rodičov v Q.. Životná úroveň navrhovateľky a jej príjmy za rozhodné obdobie zistené v konaní boli oproti odporcovi neporovnateľne nižšie. V súvislosti s prezentovanými zárobkovými pomermi odporcu okresný súd správne zameril svoju pozornosť na dôvod ukončenia podnikateľskej činnosti odporcu po odchode navrhovateľky zo spoločnej domácnosti. Z dôkazov produkovaných v konaní vyplynulo, že pokiaľ mal odporca v období roku 2013 psychické problémy (podľa tvrdenia odporcu spôsobené odchodom navrhovateľky a maloletých detí zo spoločnej domácnosti), tieto boli prechodného rázu a nebolo preukázané, že mali za následok obmedzenie schopnosti odporcu naďalej vykonávať prácu, ktorú vykonával do roku 2013. Z výpovede odporcu jednoznačne vyplynulo, že aj po ukončení činnosti ako SZČO, v pracovnom pomere v spoločnosti LabRemiš, s.r.o. (s podstatne nižším príjmom) pokračoval vo svojej pracovnej činnosti naďalej (práca zubného technika, komunikácia s lekármi, zabezpečovanie zákaziek), dokonca aj ako odborný dozor a navyiac s povinnosťami a právomocami v rámci udeleného splnomocnenia zo strany majiteľky a konateľky LabRemiš, s.r.o. Nezanedbateľnou skutočnosťou nasvedčujúcou tomu, že sa jednalo o účelové konanie s cieľom preukázať zníženie príjmu, je tá okolnosť, že konateľkou spoločnosti LabRemiš, s.r.o. je matka odporcu, ktorá sa zdržuje v Q., celú prevádzku v Prahe má aj naďalej na starosti odporca. Znalecký posudok Mgr. Emílie Kollárovej predložený v konaní, resp. žiaden iný dôkaz nepreukázal odporcom tvrdené zásadné a dlhodobé zhoršenie zdravotného stavu, majúce za následok neschopnosť odporcu pokračovať v doterajšej pracovnej činnosti a možnosť dosahovať aj doterajšie príjmy. Ak okresný súd v uvedených súvislostiach nevykonal dôkaz výsluchom znalkyne, tento postup riadne odôvodnil a odvolací súd sa s jeho dôvodmi a postupom stotožnil. Ak aj odporca tvrdil, že jeho psychický stav v rozhodnom čase mohol mať vplyv na jeho zárobkovú činnosť a schopnosť sústrediť sa na prácu, uvedené tvrdenie bolo vyvrátené konkrétnymi krokmi a konaním odporcu, ktorý bez ďalšej liečby (čo sám odporca potvrdil v konaní) pokračoval v rovnakom predmete pracovnej činnosti, avšak v pracovnom pomere navyiac so zodpovednosťou a povinnosťami zodpovedného vedúceho. Za takýchto skutkových okolností aj podľa názoru odvolacieho súdu boli dostatočne preukázané dôvody pre aplikáciu ust. § 75 ods. 1 Zákona o rodine a postupom okresného súdu (nevypočutím znalkyne) nedošlo k porušeniu procesných práv odporcu v konaní.

19. V odvolaní odporca tvrdil, že nebol dôvod na opustenie spoločnej domácnosti navrhovateľkou a nemuselo teda ani dôjsť k zníženiu jej životnej úrovne. K uvedenému sa žiada poukázať na to, že existenciu manželských problémov potvrdila skutočnosť, že v priebehu konania došlo k rozvodu manželstva účastníkov. V uvedených súvislostiach nemožno pričítať na ťarchu navrhovateľky, že pokračuje v štúdiu na vysokej škole v záujme ďalšieho uplatnenia sa na trhu práce, s čím súvisia aj jej výdavky. Nespornou bola tiež skutočnosť, že celkovú starostlivosť o maloleté deti zabezpečuje navrhovateľka za príspevia výživného zo strany odporcu. Ak aj odporcovi vznikajú výdavky v súvislosti s

cestovným za účelom udržania kontaktov s maloletými deťmi, uvedené výdavky nedosahujú takú výšku, aby ovplyvnili rozhodnutie v predmetnej veci.

20. S poukazom na ust. § 219 ods. 1 a 2 O.s.p. odvolací súd rozsudok okresného súdu vo veci samej ako vecne správny potvrdil. Odporca v konaní neunesol dôkazné bremeno vo vzťahu k tvrdeniu o jeho neschopnosti dosahovať príjem zodpovedajúci obdobiu pred ukončením jeho podnikateľskej činnosti. Odporca mal vytvorený priestor na iniciovanie dokazovania, resp. preukázanie tvrdených skutočností. Skutočnosť, že svoje procesné práva neuplatňoval, resp. tvrdené skutočnosti pred okresným súdom nepreukázal, musí ísť na jeho ľarchu a sám tak zodpovedá za procesný neúspech.

21. V posudzovanej veci rozhodol okresný súd napadnutým rozsudkom o náhrade trov konania pri aplikácii princípu úspechu vo veci, keďže rozsudkom zo dňa 13. marca 2015 návrhu navrhovateľky v celom rozsahu vyhovel. Za danej procesnej situácie vzniklo v zmysle § 142 ods. 1 O.s.p. navrhovateľke právo na náhradu účelne vynaložených trov konania.

22. Vzhľadom na obsah odvolacích námietok zo strany účastníkov konania sa krajský súd zaoberal správnosťou postupu okresného súdu len v časti, na ktorú sa vzťahovali argumenty odvolateľov formulované v podaných opravných prostriedkoch.

23. Zo strany navrhovateľky bolo namietané nepriznanie úkonu právnej služby, a to rokovanie s protistranou v Bratislave (11.07.2013) vo výške 2.292,24 Eur za 4 úkony právnej služby, nakoľko rokovanie trvalo 4 hodiny, pričom prvostupňový súd priznal len vo výške 573,06 Eur a to za jeden úkon právnej služby, súd taktiež nepriznal prípravu na pojednávanie a s tým súvisiacu poradu s klientom v trvaní troch hodín dňa 17.06.2014 vo výške 1.719,18 Eur, nepriznal náklady - telefonické rokovanie s protistranou dňa 07.10.2014 vo výške 136,14 Eur, naštudovanie spisu s dôrazom na nové listiny v spise dňa 12.03.2015 vo výške 263,06 Eur, vyhotovenie fotokópií vo výške 1,68 Eur.

24. Zo strany odporcu bolo namietané priznanie náhrady trov konania za úkon právnej služby - rokovanie s protistranou zo dňa 11.07.2013 a k tomu prislúchajúca náhrada cestovných výdavkov vo výške 98,88 Eur a 93,67 Eur za stratu času, ako aj úkon právnej služby - porada s klientkou zo dňa 25.09.2014 v trvaní jednej hodiny.

25. Pokiaľ ide o odporcom namietaný priznaný úkon právnej služby za rokovanie s protistranou v Bratislave dňa 11.07.2013, odvolací súd po oboznámení sa so záznamom z rokovania zo dňa 11.07.2013 v Bratislave dospel k záveru, že tento záznam nie je podpísaný zúčastnenými stranami a z predloženého záznamu nevyplýva ani dĺžka konania. Ak predmetné rokovanie prebehlo, dotýkalo sa otázok rozvodu manželstva účastníkov, úpravy práv a povinností k maloletým deťom, vyporiadania bezpodielového spoluvlastníctva manželov. V zázname sa iba okrajovo spomína, že právny zástupca navrhovateľky v rámci požiadaviek predniesol: „...zároveň výživné na manželku vo výške 500,00 Eur mesačne, o celkovej výške výživného je však možné jednať.“ V nadväznosti na uvedené nepovažoval odvolací súd priznanie náhrady trov právneho zastúpenia za tento úkon právnej služby za náležité a zákonné. Pokiaľ predmetné rokovanie prebehlo, z obsahu záznamu je zrejmé, že jeho podstatou boli ďalšie spory účastníkov a sporné otázky, nie manželské výživné. Následne nepovažoval odvolací súd odvolanie navrhovateľky v tejto časti za dôvodné a akceptoval odvolacie dôvody odporcu. Súd prvého stupňa v napadnutom rozsudku priznal navrhovateľke náhradu trov právneho zastúpenia za úkon právnej služby - porada s klientkou zo dňa 25.09.2014 v trvaní jednej hodiny. Odporca namietal neúčelnosť uvedeného úkonu právnej služby. Odvolací súd z obsahu spisového materiálu zistil, že dňa 16.09.2014 navrhovateľka splnomocnila spoločnosť Advokátska kancelária Andrea Havelková, s.r.o. na zastupovanie v predmetnom konaní. V rámci prípravy a prevzatia zastúpenia došlo k výmene nevyhnutných informácií o prebiehajúcom a existujúcom spore, a to z hľadiska skutkovej stránky, ako aj právneho posúdenia. Od tohto času do dňa 25.09.2014 nedošlo k inému úkonu právnej služby, ani k žiadnej ďalšej rozhodujúcej skutočnosti, a preto aj odvolací súd považuje ďalšiu poradu s klientom za neúčelný úkon právnej služby. Navrhovateľka namietala nepriznanie uplatnených trov právneho zastúpenia za poradu s klientkou v trvaní troch hodín dňa 17.06.2014, ktorý úkon súd nezohľadnil, keďže súdu nebolo nijakým spôsobom preukázané, že k predmetnej porade v trvaní troch hodín naozaj došlo. Pokiaľ bol k odvolaniu pripojený záznam z rokovania s klientkou zo dňa 17.06.2014, na tento dôkaz už v odvolacom konaní nebolo možné prihliadnuť, pretože uvedený dôkaz bolo potrebné posúdiť ako nový dôkaz, ktorého uplatnenie v odvolacom konaní nebolo prípustné (nejednalo sa o dôkaz uplatnený

v špecifických situáciách podľa § 205a ods. 1 O.s.p.). Navrhovateľkou namietané nepriznanie nákladov v súvislosti s telefonickým rokovaním s protistranou zo dňa 07.10.2014, nepriznanie náhrady trov právneho zastúpenia - naštudovanie spisu zo dňa 12.03.2015, ako aj nepriznanie nákladov v súvislosti s vyhotovením fotokópií, odvolací súd poukazuje na dôvodovú časť rozsudku okresného súdu strana 20 odsek 1, kde okresný súd riadne odôvodnil svoje úvahy, v dôsledku ktorých navrhovateľke nepriznal náhradu uplatnených trov. Odvolací súd sa stotožňuje s konštatovaním, že v súvislosti s telefonickým rokovaním s protistranou nebola preukázaná opodstatnenosť uplatňovaného nároku a ani to, či bol takýto úkon právnej služby naozaj uskutočnený. Pokiaľ ide o naštudovanie spisu, ide o súčasť prípravy na pojednávanie, a táto nebola zavŕšená samostatným podaním vo veci samej. Možno sa stotožniť s názorom, že súčasťou takejto prípravy je aj vynaloženie sumy vo výške 1,68 Eur za vyhotovenie fotokópií. Pokiaľ sa právny zástupca takouto formou pripravoval na pojednávanie na deň 13.03.2015, uplatnené trovy sú pokryté náhradou za úkon právnej služby, a to pojednávanie dňa 13.3.2015. Takýto postup považoval odvolací súd za spravodlivý a logický, odrážajúci náročnosť a zmyslupnosť náhrady za dotknuté úkony právnej služby v zmysle Vyhlášky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách za poskytovanie právnych služieb.

26. Na základe uvedeného potom krajský súd zmenil napadnutého rozhodnutie vo výroku o trovách konania tak, že uložil odporcovi povinnosť zaplatiť navrhovateľke trovy konania na účet právneho zástupcu navrhovateľky vo výške 3.975,46 Eur. Trovy právneho zastúpenia sú špecifikované a detailne uvedené okresným súdom v napadnutom rozhodnutí. Odvolací súd z takto vyčíslených trov nepriznal navrhovateľke úkon právnej služby - rokovanie s protistranou v Bratislave dňa 11.07.2013 vo výške 573,06 Eur s DPH a tomu prislúchajúce cestovné vo výške 98,88 Eur, ani náhradu za stratu času vo výške 93,67 Eur. Taktiež nepriznal úkon za poradu s klientkou zo dňa 25.9.2014 vo výške 262,62 Eur z dôvodov uvedených vyššie. V matematickom vyčíslení v nadväznosti na odôvodnenie rozhodnutia okresného súdu a odôvodnenie tohto rozhodnutia trovy právneho zastúpenia predstavujú: 5.003,69 Eur (suma priznaná okresným súdom) mínus 573,06 Eur mínus 98,88 Eur mínus 93,67 Eur mínus 262,62 Eur = 3.975,46 Eur (suma priznaná odvolacím súdom). Úkony právnej služby, za ktoré bola priznaná náhrada trov navrhovateľke a ktoré neboli zo strany účastníkov namietané v podaných odvolaniach, neboli predmetom prieskumu zo strany odvolacieho súdu (§ 212 ods. 1 O.s.p.).

27. O trovách odvolacieho konania rozhodol krajský súd podľa § 142 ods. 1 O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p. V odvolacom konaní bola úspešná navrhovateľka, ktorej krajský súd priznal náhradu trov odvolacieho konania pozostávajúcich z trov právneho zastúpenia, a to za jeden úkon právnej služby - vyjadrenie k odvolaniu odporcu vo veci samej vo výške 210,81 Eur + režijný paušál vo výške 8,58 Eur + 43,88 Eur DPH, spolu 263,26 Eur v zmysle vyhlášky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb. Súčasťou rozhodovania odvolacieho súdu bol závislý výrok o trovách prvostupňového konania. Pokiaľ si navrhovateľka uplatnila náhradu trov odvolacieho konania za úkon - odvolanie voči trovám prvostupňového konania, v tejto časti nebolo odvolanie navrhovateľky dôvodné, a preto jej súd náhradu trov právneho zastúpenia za tento úkon nepriznal. Odporca vo veci samej nebol v odvolacom konaní úspešný, a preto mu nepatrí právo na náhradu trov odvolacieho konania. Súčasne odvolací súd priznané trovy konania pozostávajúce z trov právneho zastúpenia v súlade s ust. §149 ods. 1 O.s.p. uložil odporcovi zaplatiť na účet právneho zástupcu navrhovateľky spoločnosti Advokátska kancelária Andrea Havelková, s.r.o., keďže navrhovateľka pri zastupovaní dvoma zástupcami neurčila, na účet ktorého má byť prisúdená náhrada trov konania (§ 149 ods. 3 O.s.p.).

28. Toto rozhodnutie odvolacieho súdu bolo vydané pred 01.07.2016, t.j. za účinnosti Občianskeho súdneho poriadku, čomu zodpovedá i procesný postup a rozhodovanie odvolacieho súdu. K písomnému vypracovaniu rozhodnutia však dochádza za účinnosti „nového“ procesného predpisu - zák. č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok. Vzhľadom k nie celkom jednoznačným prechodným ustanoveniam (osobitne § 470 ods. 1, ods. 2 veta prvá CSP) odvolací súd v rámci písomného vyhotovenia uznesenia čiastočne zohľadnil aj aktuálnu právnu úpravu; napr. číslovanie odsekov odôvodnenia, poučenie o (ne)prípustnosti dovolania.

29. Toto rozhodnutie senátu odvolacieho súdu bolo prijaté hlasovaním pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti tomuto rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa. (§ 419 CSP)

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. (§ 420 CSP)

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n). (§ 421 ods. 1 a 2 CSP)

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie. (§ 422 ods. 1 a 2 CSP)

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné. (§ 423 CSP)

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde. (§ 427 ods. 1 a 2 CSP)

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania ustanovených v § 127 ods. 1 CSP (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpísania) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh). (§ 428 CSP)

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa. (§ 429 CSP)

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania. (§ 430 CSP)